

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krone, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne šte. se prodajajo po 10 v

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje šte. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torej zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 2:50 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 16.

V Ptuj v nedeljo dne 16. aprila 1916.

XVII. letnik.

Svetovna vojska

Govor prvega nemškega ministra. — Odbiti italijanski napadi. — Na Ruskem in Balkanu razmeroma mir. — Nemško prodiranje pri Verdunu. — 258.000 ton sovražnih ladij potopljenih. — Vpoklic letnika 1898.

Vojni položaj in mir.

Poročali smo že v zadnji številki, da je imel nemški državni kancelar von Bethmann-Hollweg v nemški državni zbornici naravnost zgodovinski govor, ki pojasni najboljše sedanji vojni položaj ter nemške — ki so obenem tudi naše — zahteve ob sklepanju miru. V zmislu svoje obljube prinašamo danes ta imenitni govor, v kolikor nam to prostor dopušča.

Državni kancelar je izvajal: Gospodje! Ko sem pred četrdeset let pred Vami govoril, sem se trudil, da vam na podlagi treznih dejstev sliko vojaškega položaja podam. Uspehi so opravičili zavest, s katero sem zamogel takrat govoriti. Dardanelsko podjetje končalo je s fiasco; po zmagoviti srbski vojni, pri kateri je ob naši in avstro-ogrski strani bugarska armada nepozabljivo slavo žela, so zdaj tudi Črnagora in severna Albanija v roki naših zaveznikov. Angleži se trudijo prejšnjo osvojitveno svojo v Kut-el-Amara obkoljeno armade. Rusom se je sicer posrečilo, pridobiti si z mnogokratno premočjo Erzeruma, ali močne turške sile zabranile so jim nadaljno prodiranje. Kakor ruski naval v vzhodni Galiciji, tako so se tudi ponovljeni naskoki Italijanov proti Sočnim postojankam ob hrabrosti avstro-ogrskih čet izjalovili. Z nezaljubljenim naporom so Rusi svoje naskočne kolone na dolgi fronti tudi proti našim črtam podili. Pred Hindenburgom in njegovimi junaki so bili pod velikanskimi izgubami razbiti. Od njih vlad se je sovražnim narodom reklo, da gremo mi s svojo vojaško silo proti koncu, da nimamo več moštva, da je morala naših čet razrušena. Bitka pri Verdunu nas uči kaj drugega. Dobro pripravljene operacije izvršujejo se od junaških čet, ki dosega napram s požrtvovalno hrabrostjo se borečemu sovražniku zmago za zmago. Tako je vojaški položaj na vseh frontah prav dober in odgovarja vsekakor pričakovanju.

Gospodje! Ako zamoremo to tukaj izraziti, kako vročo hvalo moramo našim vojakom zunaj poslati, ki že v 20. mesecu pogumno in brez strahu s truplom in življenjem domovino branijo!

Naši sovražniki mislijo cilj, ki ga ne morejo doseči z orožjem, uresničiti z izstradanjem. Razumel sem, da naši nasprotniki leta 1915 te nade niso hoteli opustiti; ali ne razumem, kako zamorejo hladne glave še po izkušnjah leta 1915 na tej nadi držati.

Naši sovražniki pozabijo, da je naša država hvala organizatorični sili vsega prebivalstva zmožna za najtežavnejše naloge razdelitve življenskih sredstev.

Izstradevalna politika.

Meseci, ki jih zdaj preživamo, so res težavni. Prinašajo omejitve v domačiji, skrbi v družine. Temvečja je naša hvala za požrtvovalnost napram domovini, s katero živi ravno revno prebivalstvo v tem težkem času. Ali delo doma ostalih prineslo bo tudi plod, ako bode nebo naša polja blagoslovilo. Ednoglavno se poroča, da stoji zimska setev dobro; že mnogo let ni stala tako ugodno. Žitna žetev leta 1915 bila je ena najslabejših; v kljub temu pa ne bomo s krušnim žitom samo do nove žetve izhajali, temveč gremo v novo leto z veliko rezervno. Kmetijska moč Nemčije se je najbolje obnesla. Izhajali bomo tudi v bodoče, kakor smo doslej izhajali.

Gospodje! Anglija in njeni zavezniki so tudi nevtralnemu trgovino prezirali. Angleška vlada je celo dovoz mleka za nemške otroke prepovedala. Nobeden torej ne more od nas zahtevati, da bi ne rabili vsako orožje odpora.

Mirovno vprašanje.

Gospodje! Ko sem dne 9. septembra 1915 izjavil našo pripravljenost, govoriti o miru, dejal sem, da o ednaki pripravljenosti pri naših nasprotnikih ne vidim nobenega sledu. To dokazuje vse, kar smo čuli iz ust sovražnih vodij držav. Ni se mi treba pečati z govori v Parizu, Londonu, Petersburgu in Rimu. Le eno besedo na naslov angleškega ministerskega predsednika Asquitha: Za gospoda Asquitha ostane popolno in končno razrušenje vojaške sile Prusije predpogoj vseh mirovnih pogajanj. Obenem pa pogrša v mojem govoru nemške

mirovne ponudbe. Razpravljati o mirovnih ponudbah, napravljanih od druge strani, je vsaka stranka pripravljena. Vzemimo slučaj, da bi jaz gospodu Asquithu predlagal, da naj se vsede z menoj k emi mizi, da pregledava možnosti miru in Asquith bi prišel s svojim končnim popolnim razrušenjem vojaške sile Prusije: pogovor bi bil končan, predno bi pričel. Na take mirovne pogoje nam ostane le en odgovor in ta odgovor podeli naš meč. Ako hočejo naši nasprotniki moritev ljudi in razrušenje Evrope nadaljevati, njih je krivda! Mi bomo svojega moža postavili in vedno krepkejšo udarce dajala bo naša roka.

Cilj sovražne zveze.

Naši nasprotniki hočejo složno, prosto Nemčijo uničiti. Brez moči naj bi bila, vsaki želji soseda izročena, svoje gospodarske sile naj bi imela tudi po vojni vedno v verigah uklenjene; to razumejo nasprotniki pod uničenjem vojaške sile Nemčije. Razbili si bodejo svoje glave! Kaj pa hočemo mi? Zmisel in cilj te vojne je uresničiti Nemčijo, tako močno obvarovano, tako trdno zgrajeno, da ne bode nikdo več zopet poskusil, jo uničiti, da bode vsakdo po širnem svetu našo pravico na prosto nastopanje ter mirovno delo priznal. To Nemčijo hočemo, ne pa uničenje tujih narodov. To je trajna rešitev danes v temeljih pretresene Evrope.

Kaj zamore sovražna koalicija Evropi ponuditi? Rusija usodo Poljske in Finske, Francoska pogoje one nadvlade, ki je bila naša beda, Anglija stanje razrušenja in nezadovoljnosti, ki je tudi notranji vzrok te neizrečne bede, katero prinaša ta vojna čez Evropo. Ako bi se ne bile te tri sile zvezale, da bi kolo zgodovine v davno minule čase nazaj obrnile, bi bil mir Evrope s silami tihega razvika polagoma utrjen. To doseči, je bil cilj nemške politike pred vojno. Kar smo hoteli, nismo zamogli z mirnim delom dobiti. Naši nasprotniki izbrali so si vojno.

Vprašanje Poljske in Belgije.

Zdaj mora nastati mir iz reke krvi in solz,

iz grobov milijonov. V našo obrambo šli smo v vojno, kajti kar je bilo preje, danes ni več. Zgodovina je šla z železnim korakom naprej. Nazaj ne velja več! Avstro-Ogrska in Nemčija nista hoteli vprašanje Poljske narezati. Usoda bitk je to storila. Nemčija in Avstro-Ogrska bode to vprašanje rešili! Zgodovina po takih slučajih ne pozna status quo ante. Belgija po vojni bode druga. Poljska, katero je ruski činovnik še včeraj, izsiljač podplačila, katero je ruski kozak požigajoč in ropajoč zapustil, ni več. Celo člani dume so izrekli, da si ne morejo predstaviti vrnitev činovnika na prostor, kjer je medtem Nemeč, Avstrijec ali Poljak za nesrečno deželo pošteno deloval. Nemčija in njeni zavezniki ne bodo več nikdar prostovoljno oproščene narode med Baltskim morjem in volhynskim močvirjem vladi nazadnjaške Rusije izročili. Ne, drugačne ne sme Rusija na neobvarovanih mejah vzhodne in zapadne Pruske svoje armade marsirati pustiti. Istotako pa ne bomo na zapadu dežele, na katerih je tekla kri naših narodov, brez popolnega jamstva za našo bodočnost vrnili. Belgija ne bode več francosko-angleška vazalna država.

Hočemo imeti sosede, ki se ne bodo zopet nanovo proti nam združili, marveč kateri bodo z nami v skupno korist delali.

Evropa mirnega dela.

Evropa, ki se bode dvignila iz te krize, v mnogem ne bode podobna stari Evropi. Prelita kri ne pride nikdar, izdano imetje le polagoma nazaj. Pa kakor tudi bode, biti mora za vse narode Evropa mirnega dela. Mir, ki bode to vojno končal, mora biti trajen; ne sme imeti v sebi kal za nove vojne, marveč le za končno mirno ureditev evropskih zadev.

Govornik je govoril potem o kolonijah, katerih usodo bodejo zmage v Evropi določile, in o bodočnosti Nemčije, ter je tako-le končal:

Ko sem bil zadnjič v nemškem glavnem stanu, stal sem poleg cesarja na mestu, na katerega sem Njeg. Veličanstvo ravno pred enim letom spremljal. Cesar se je tega spominjal in je opozarjal v globoko ginjenih besedah na velikansko spremembo, ki smo jo od tega časa doživeli. Takrat so stali Rusi do visčin Karpat, zmaga pri Gorlici in krasna Hindenburgova ofenziva še niste bili v toku. Zdaj stojimo globoko v Rusiji. Takrat napadali so Angleži in Rusi še Gallipoli in so upali, da spravijo Balkan proti nam v požar. Zdaj stoji Bulgarija trdno ob naši strani. Takrat smo bili težko odporno bitko v Champagni, zdaj pa je donel pri besedah cesarja grom topov od bojev pred Verdunom. Naj-globokočja hvala Bogu in proti armadi ter ljudstvu je napolnila cesarjevo srce. V tej uri mi je velikansko delo, ki sta ga izvršili v tem letu armada in mornarica, močnejše pred dušo stopilo.

Nobena druga misel nas ne obdaja, kakor ta: Kako pomagamo, kako podpiramo najboljše naše vojake, ki žrtvujejo tam zunaj za domovino svoje življenje... Ena volja, en duh jih vodi. Ta za vse složni duh naj tudi nas vodi. On je, ki bode peljal čez boj očeto-rov naše otroke v močno, presto bodočnost!

Za odprave bolečin v hrbtu se od mnogostevnih zdravnikov in v mnogo čez stotisoč zahvalnih pism priporoča Fellerjev bolečine odpravljajoči rastlinski esenčni fluid z zn. „Elsa“-fluid. Obdrženje in krepke masaže hrbta s tem izbornim sredstvom učinkujejo večinoma takoj in se izkazujejo kot prav posebno blagodejne. Velika priljubljenost tega staro-znanega bolečine odpravljajočega domačega sredstva povzročila je mnogostevno posnemanje. Priporočila se pa, da naj se ne dela poskusov in eksperimentov, marveč naj se drži edino pristnega „Elsa“-fluida. Naroči naj se pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 241 (Hrvatstvo). 12 steklenic stane povsod franko le 6 kron. Torej nismo najzanesljivejši, marveč tudi najcenejši sredstvo za obdrženje. Nobeno drugo nima toliko zahvalnih pism in zdravniških priporočil. Kar toliko ljudem dobro stori, mora biti dobro in zato priporočamo, je zaupljivo rabiti. Tudi Fellerjevo milo odvajajoče Rhabarbara-kroglice [z. zn. „Elsa“-kroglice, 6 skatljice franko za samo 4 K 40 h, se zamore obenem naročiti. So izkušeno, želodec okrepujočo odvajalno sredstvo izbornega, sigurnega vpliva in jih je odlikovati vsakakor pred drastičnimi sredstvi. Jako priljubljen!

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 7. aprila. Uradno se danes razglša:

Rusko in južno-vzhodno bojišče. Ničesar posebnega pomena.

Italijansko bojišče. Ob primorski fronti obdržal je sovražnik včeraj popoldne živahni artiljerijski ogenj, ki se je držal proti tolminskemu mostiču tudi ponoči. Severni del mesta Gorice bil je zopet iz težkih kalibrov obstreljevan. Čez Postojno krožila sta dva italijanska letalca, od katerih je eden brezuspešno bombe metal. — V tirolskem obmejnem ozemlju prišlo je na raznih točkah do manjših bojev. Na hrbtu Rauchkofela (severno od Monte Cristalla) se je nekemu sovražnemu oddelku v zadnjih dneh posrečilo, utrditi se v nekem sedlu. Danes ponoči so naše čete sedlo od sovražnika očistile, vjele 122 Italijanov, med njimi 2 oficirja in zaplenile dve strojni puški. Severno od doline Sugana napadle so močne postojanke pri St. Oswaldu. Sovražnik bil je zavržen in je imel velike izgube. Isto usodo so imeli sovražni napadalni poskusi v oddelku doline Ledro. Severno prelaza Tonale bili so nekateri nanovo narejeni jarki Italijanov danes ponoči z minami uničeni.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 7. aprila (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. S skrbno pripravljenim napadom postavile so se naše čete po trdovratnem boju v last angleških, zdaj od kanadskih čet zasadenih odprtinskih postojank južno od St. Elói. — V Argonah so sledili severno od Four de Paris kratki boji. S porabo metalca plamen vsiljeni sovražnik bil je hitro zopet nazaj vržen. — Večkratni sovražni napadalni poskusi proti našim gozdnim postojankam severno-vzhodno od Avocourta niso razven prvih pričetkov in brezuspešnih delnih sunkov napredovali. Tudi vzhodno od Maase niso zamogli Francozi svojih napadalnih namerov proti v naših rokah se nahajajočim napravam v gozdu Caillette izpeljati. Za nameravani sunek pripravljene čete bile so od našega artiljerijskega ognja učinkujoče prijete.

Vzhodno bojišče. Južno od jezera Narocz so se krajevni, ali luti ruski napadi izjalovili. Sovražna artiljerija je bila na obeh straneh jezera živahno delavna.

Balkansko bojišče. Položaj spremenjen.

Vrhovno armadno uradno poročilo.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 8. aprila. Uradno se danes razglša:

Rusko in južno-vzhodno bojišče. Ničesar posebnega pomena.

Italijansko bojišče. Na dolinski fronti bil je sovražnik danes. Nespreiz nekaterih naprej potisnjenih „sap“ na Italij. Tudi južno od Mezzla Vrha vzele so naši topovi čete neko italijansko postojanko in jo uničili. pri temu 43 vjetih ter zaplenile eno puško. — Ob tirolski fronti obdržal italijanska artiljerija v večih oddelkih, proti naši postojanki zapadno od Riva oženj. Neki sovražni oddelki, ki se je nekaterih naših „sap“ na južni strani Rocca bil je s protinapadom iz nje prepoden. vilo pri izčiščenju Rauchkofela napredovali. Vjetih zvišalo se je na 3 oficirje mož. Vsi tam boreči se Italijani padli so v ročni borbi. — Vetrnjem mraku napadla so brodovja in pomorskih letal kolodvori od Casan San Giorgio di Nogaro z natančno zvanim uspehom. Od hrabrih letalcev, pri metanju bomb pregloboko doli spuščeni, trije niso vrnili.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 8. aprila. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Na levi Maase vzeli so v naskoku šlezjski in vojaki dve močni francoski postojanki južno Haucourta in so vso sovražnikovo postojanko sočini Termitskega griča. Danes poskušeni protisunek se je popolnoma naše izgube so male, one sovražnika vseh zahrbtnega ravnanja posamezniki sebnost težke. Poleg tega se je 15 in 699 neranjenih mož vjelo, med njimi štivilo rekrutov letnika 1916. sočinah vzhodno od Maase in v W. bila je obojestranska artiljerija močno. Na Hilsenfirtu (v Vogezah) sunil manjši nemški oddelki proti neki napredni francoski postojanki, katere po

Nizozemska.

Prinašamo danes zemljevid Holandske ali Nizozemske (Niederlande), ki je kar nakrat mobilizirala in izrazila svojo odločno željo, ščititi z vsemi sredstvi svojo pošteno nevtralnost. Danes se še ne more odločiti, je-li bode potrebno Nizozemski poseči po meču, da se ubrani napadalcev njenih mej. Sploh se še ničesar natančnega ne ve, zakaj je pravzaprav mobilizirala in od katere strani pričakuje nevarnost. Morda se bode tudi to kmalu odločilo. Zato je zemljevid tembolj zanimiv. Kakor kaže ta zemljevid, meji nizozemska kraljevina vzhodno na pruske province Hannover, Westphalen in Rheinland, južno na Belgijo in severno ter zapadno na Severno morje. Južno od Holandske, južno od Holandske, leži nikomur ne pripadajoče ozemlje „Neutral-Moresnet.“

Avstrijski

K.-B. D. vnega stan. Ruski spreminje Italij. m držala se fronte o je pri s našim top. nti trajaj dolini S. daldona. tali so s le-cesti v nekateri erona.

Nemški

(Nemški)

K.-B. B.

Za p. z. Z. p. z. Z. p. z.

ih postojank

te popolno

je razven 21 vjetih v boju padla. Sovražni jarki so bili razstreljeni. Vzhodno bojišče. Ruski napadi so bili tudi včeraj na neki ozki frontni oddelek isto jezera Narocz omejeni in so bili gladko porazjeni.

Balkansko bojišče. Nič novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.B. Dunaj, 9. aprila. — Uradno se danes razglasa:

Rusko in južno-vzhodno bojišče. Nespremenjeno.

Italijansko bojišče. Mestoma živahni topovski ogenj. Drugače nobeni pomembni dogodki.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.B. Berlin, 9. aprila. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Položaj je na vseh bojiščih v splošnem nespremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Nemški letalci nad rusko letalno postajo.

K.B. Berlin, 9. aprila. Wolffov uradno poroča:

Dne 8. aprila napadla so štiri pomorska letala rusko letalno postajo Popenholm pri Kielundu na otoku Oesel. Postaja je bila z 20 bombami obmetana. Od štirih v obrambo se dvigajočih sovražnih letal bili sta dve prišli, spustiti se na tla. Vkljub ljutemu obstreljevanju so se naša letala nepoškodovano vrnila.

Šef admiralnega štaba mornarice.

* * *

Oesel je neki ruski, k Livlandu spada, je otok v Baltskem morju ob vhodu v obal Rige.

Zahrtni napad Francozov.

K.B. Berlin, 9. aprila. Glasom poročila listov zgodil se je pri naskoku na Termit-ski grič dogodek, ki je Nemce najskrajneje razburil. Francoska posadka prve črte je namreč roke v zrak dvignila, v znamenje, da se boče udati. Komaj pa so Nemci na to od sovražnika dole vedno respektirano znamenje iz jarkov skočili, ko so Francozi bliskoma svoje proči vržene puške zopet prijelili in našim v hrbet streljali. To je pad prokrat, da porabi sovražnik tako zahrtno sredstvo. Ta prelom ljolnosti je povzročil seveda mnogo stal.

Avstrijsko uradno poročilo od ponedeljka.

K.B. Dunaj, 10. aprila. Iz vojnega tiskovnega stana se poroča:

Rusko in južno-vzhodno bojišče. Nespremenjeno.

Italijansko bojišče. Na Goriškem držala je sovražna artiljerija vasi zadaj naše fronte pod ognjem. Eno Caproni-letalo bilo je pri svojem izkrcanju blizu Lucinico z našim topovskim ognjem uničeno. — Ob ostali fronti trajajo navadni artiljerijski boji naprej. V dolini Sugana so Italijani s streljanjem Caldonazzo v požar spravili. Na Rivo metali so sovražni letalci bombe. — Ob Tonale-csteri posrečilo se je nasprotniku, utrditi se v nekaterih naprej potisnjenih jarkih južno Spera.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemški uspehi na obeh straneh Maase.

(Nemško uradno poročilo od ponedeljka.)

K.B. Berlin, 10. aprila. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. V zavzetih odprtinskih položajih južno od St. Elói so naše čete popolnoma zavrle poskude zopetne pridobitve sovražnih oddelkov za ročne granate. — Minski boji med kanalom od La Bassée in Arrasom so postali v zadnjih dneh zopet ljutejši. — Na zapadnem bregu Maase bili so Bethincourt in istotako močno zgrajene postojanke Alsace ter Lorraine odtrgani. Nasprotnik je poskušil, se nevarnosti z nujnim nazadovanjem odtegniti; ali šlejški so ga še prijeli. Nasprotnik je izgubil poleg težkih krvavih izgub na neranjenih vjetih 14 oficirjev ter okroglo 700 mož, 2 topova in 13 strojnih pušk. Obenem smo izpraznili nam neprijetne sovražne naprave, hiše, prenočišča na raznih točkah fronte popolnoma, tako severno vasi Avocourt in južno Raben-gozda. Tudi pri teh posameznih podjetjih posrečilo se je, Francozom resno škodovati. Na vjetih izgubili so tudi več oficirjev ter 276 mož. — Desno od Maase se je na bližnji način neko dolino na južno zapadnem robu Pfeffergricha očistilo; v naših rokah ostali so 4 oficirji in 184 mož ter nekaj materiala. Bolj vzhodno in v Woivre vršili so se samo artiljerijski boji. — V zračnem boju se je južno-vzhodno od Damkoupa in severno-vzhodno od Chateau-Salinsa po eno francosko letalo sestrelilo. Letalci prvega so mrtvi. Opazovalo se je po eno padajoče sovražno letalo v vasi Loos in v gozdu Cailette.

Vzhodno in balkansko bojišče. Nobeni dogodki posebnega pomena.

Vrhovno armadno vodstvo.

Še pet let vojne?

K.B. Zürich, 10. aprila. „Neue Züricher Zeitung“ se poroča od posebno podučene strani: Obisk angleškega ministerskega predsednika Asquitha pri papežu ni napravil v vati-kanu nobenega dobrega vtisa. Vemo, daje Asquith v svoji poldrugo uro trajajoči audijenci med drugim mnenje izrazil, da bode vojna najmanje še 5 let trajala. Te grozovite besede so se seveda manj iz subjektivnega prepričanja, marveč v svrhu prestrašenja izrekle; saj sodilo se je tako o njih. Sveti oče se vrže kakor pravi oče med pripravajoče se si-uo-ve. Zdaj pa mora slišati napoved prepira brez konca in vojne do uničenja.

(To vest je treba seveda prav previdno sprejeti. Mogoče je že, da je blazni angleški minister v svoji obolosti take neumnosti izrazil; saj so naši sovražniki v poteku te vojne že vse mogoče duševne kozolce delali. Ali odgovor je bil vedno — udarec. Trezni človek ne more verovati, da bi ta najgrozovitejša vojna še več let trajala. Papež naj bi bil Asquitha skozi vati-kanska vrata vrgel, pa bi bilo boljše za škato-liško javnost. . . . Mi pa smo prepričani, da naša končna zmaga ne bode izostala! (Op. ur.)

Lahi obstreljujejo kraje za našo fronto.

(Avstrijsko uradno poročilo od torka.)

K.B. Dunaj, 11. aprila. Uradno se danes razglasa:

Rusko in južno-vzhodno bojišče. Nobenih bistvenih dogodkov.

Italijansko bojišče. Artiljerijski o- genj je včeraj v posameznih oddelkih fronte na ljutosti narastel. Sovražnik obstreljeval je po načrtu kraje za našo fronto. Tako so stali pod težkim ognjem na Primorskem Duino, južni del Gorice, bolnišnica (!) v sv. Petru in več drugih krajev na Goriškem; na Koroškem St. Katrein in Uggowitz v Kanalski dolini; na Tirolskem Levico in Rovereto. Boji pri Rivi trajajo naprej.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Zmagovito nemško prodiranje okoli Verduna.

(Nemško uradno poročilo od torka.)

K.B. Berlin, 11. aprila. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Po večkratnem znatnem zvišanju svojega artiljerijskega ognja pričeli so Angleži južno od St. Elói z močnim napadom z ročnimi granatami, ki se je pred našo odprtinsko postojanko izjalovil. Postojanka je v vsej svoji razširjenosti trdno v naši roki. — V Argonah pri La Fille Morte in bolj vzhodno od Vauquois so Francozi z večimi razstrelbami le sami sebi škodo napravili. — V bojnem ozemlju na obeh straneh Maase je bilo tudi včeraj bojno delovanje prav živahno. Protinapadi na od nas zavzeto francosko postojanko južno od potoka Forges med Haucourtom in Bethincourtom so se izjalovili z izgubami za nasprotnika. Število neranjenih vjetih je tukaj za 22 oficirjev in 549 mož na 36 oficirjev in 1231 mož naraslo; plen pa na 2 topova in 23 strojnih pušk. — Zavzetje nadaljnih utrjenih hiš južno od Raben-gozda prinesel nam je danes ponoči zopet na vjetih 222 mož in 1 strojno puško. — Protisunki iz smeri Chattancourt so obtičali v našem učinkujočem stranskem ognju od vzhodnega brega. — Na desno od Maase poskusil je sovražnik brezuspešno, pridobiti zopet ob južno zapadnem robu Pfeffergricha izgubljeno ozemlje. — Južno-zapadno od trdnjave Douaumont moral nam je sovražnik nadalje obrambene naprave prepustiti, iz katerih so pripeljali nazaj par tucatov vjetih in 3 strojne puške. — Z ognjem naših odpornih topov bila sta dva sovražna letala južno od Yperna sestreljena.

Vzhodno in balkansko bojišče. Položaj je nespremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

258.000 ton sovražnih ladij od novega leta sem potopljenih.

K.B. Berlin, 11. aprila. List „Berliner Zeitung“ poroča:

Po do danes zjutraj došli poročilih se je od 1. aprila sem čez 80.000 ton sovražnih trgovinskih ladij potopilo. Tekom meseca januarja se je okroglo 20.000, tekom februarja okoli 40.000 ton sovražnega ladjinega prostora uničilo. Tekom meseca marca se je okoli 50 sovražnih trgovinskih ladij z okroglo 100.000

„Debela Berta“ v Stambulü.

V raznih mestih so postavili spomenike, v katere zabija požrtvovalno ljudstvo žeblje in podari s tem gotove svoje denarja za vojno-oskrbovalne in druge vojne namene. V Berlinu imajo spomenik „Eisener Hindeburg“, na Dunaju „Wehrmann in Eisen.“ Zdaj so postavili tudi v evropskem delu turške prestolice Stambulü tak spomenik in sicer „Železno kanono.“ Spomenik ima podobno nemške 42 cm-kaliberske kanone, ki jo

Dre „Dicke Berta“ in Stambulü.

nazivljajo nemški artiljeristi s šaljivim imenom „Debela Berta.“ Prinašamo sliko tega turškega spomenika.

tonami, med njimi okoli 75.000 ton s pomorskimi čolni, potopilo. K temu prideta še dve pomožni križarki s skupno 18.000 tonami, ki ste bili tudi odvzete trgovinski mornarici.

(Torej se je posrečilo nemški pomorski straži v teku treh dobrih mesecev sovražnih trgovinskih ladij za več kot en četrtilijona ton potopiti. Zdaj bodo Angleži in Francozi pač polagoma razumeli, da se Nemčija in Avstro-Ogrska ne daste tako meni nič tebi nič izstradati. (Op. uredn.)

Italijani pri Rivi popolnoma poraženi.

(Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K. - B. Dunaj, 12. aprila. Uradno se danes razglša:

Rusko in južno-vzhodno bojišče. Ničesar pomembnega.

Italijansko bojišče. Živahni topovski boji na posameznih frontnih oddelkih trajajo naprej. Pri Rivi bil je sovražnik, ki se je utrdil v nekaterih naprej potisnjenih jarkih in ob nekem obrambnem zidovju južno od Sperone, iz teh postojank zopet prepoden. Italijanski napad je tedaj popolnoma odbit.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Francoski protinapadi zavrnjeni.

(Nemško uradno poročilo od srede).

K. B. Berlin, 12. aprila. (W. B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Pri La Boisselle severno-vzhodno od Alberta pripeljal je neki mali nemški oddelek od nekega ponočnega podjetja proti angleški postojanki brez lastnih izgub 29 vjetih in eno strojno puško seboj. — Zapadno od Maase napadli so Francozi brez uspešne naše črte severno vzhodno od Haucourt; v ostalem pa so se omejili na živahno obstreljevanje s svojo artiljerijo. — Na vzhodnem bregu Maase prinesli so trije z ljutim ognjem pripravljeni protinapadi na Pfeiffergricu sovražniku velike izgube, pa nobenega dobička. Dvakrat se naskočnimi četami ni posrečilo, predeti okoliš našega zatvornega ognja. Tretji napad bil je popolnoma zlomljen v ognju naših strojnih pušk blizu pred našimi obrambami. — V gozdu Caillette pridobili smo tudi obrambi nasproti korakoma nekaj na ozemlju. — V Zračnem boju bilo je neko francosko letalo pri Ornesu sestreljeno. Voditelj je mrtev.

Vzhodno bojišče. Pri Garbrumowki severno-vzhodno od Dünaburga bili so ruski ponočni napadi večih kompanij zavrnjeni.

Balkansko bojišče. Nič novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

„Kladivo ali naklo“.

Tako je naslovljen najnovejši zvezek vojnih člankov H. St. Chamberlaina. Komur traja vojna predolgo, kdor ne ve, zakaj se gre, kdor je omamljen pod vplivom lažnjivega smrada, ki ga razširja „ententa“ v nedoseženi brezvestnosti po svetu, ta mora ta novi zvezek čitati. Strahopetneži, ki jih je v Avstriji veliko število, naj se pustijo podučiti od „Kladiva in nakla“, da bi pustolovski načrti Rusije proti Avstriji brez pristopa Anglije ne bili pričetni.

Že v letu 1864 predložil je Gorčakov carju Aleksandru II. spomenico, ki kažeje med najvažnejšimi bodočimi nalogami ruske države „razrušenje avstrijske državne zveze“. To je stalo tako trdno, da je današnji srbski notranji minister že l. 1909 izjavil, priateljstvo in mir z Avstrijo je le tedaj mogoč, ako ni Avstrija več veselisa, ako prevzame vlogo nekake vzhodne Švice. Ničesar ne dokazuje bolje brezmejno predrz-

nost teh jugoslovanskih pritljivkavcev, kakor ta izraz. Tudi ni vojna morda slučajno poleti 1914 izbruhnila. Ta čas je bil že davno določen in tudi to dokazuje Chamberlainov spis. Od vojne presenečena Rusija bi se ne mogla nikdar že po treh tednih k bitki pri Tannenbergu postaviti.

Anglija seveda ni šla že naprej na uničenje Avstrije; hotela se je zadostiti z uničenjem Nemčije. Ali pomoč Rusije je bila doseči le za ceno uničenja Avstrije. In z ono brezvestnostjo, ki je angleške mogotce vedno odlikovala, sprejeli so ruske pogoje. Vse, kar je Angležem neprijetno, naj bode to potem Nemčija, Avstrija ali Turčija, se mora pač uničiti. Res, samo vrag zamore imeti veselje nad tem narodom!

Kako pa pride rojeni Anglež do tega, da nastopa proti mogotcem svoje dežele tako kakor Chamberlain? To se čuje opetovano vprašati. Ker je na Angleškem vendar mnogo takih, ki podobno mislijo, mnogo mož, ki imajo še vest in boljše znanje nego večina njih rojakov in ki zaničujejo globoko nenravni značaj politike vladajočega razreda. Mož tudi, za katere pojem „germani“ še ni izgubil zmisla in ki vedo, kaj stoji za vso človeštvo na igri, ako bi bilo edino ljudstvo, ki hrepeni na vsakem kulturnem polju po najvišjem, nemško ljudstvo, pobito in pohabljen, samo ker to hoče neki požrešni kramarski razred. Chamberlain je eden onih velikih, prostih Angležev, katerih je bilo mnogo, predno so demokratske fraze in kupljeno časopisje izvršili svoj uničujoči učinek na velenadarjeno to ljudstvo. F. H. („Grazer Tagblatt“).

Izpred sodišča.

Obsojeni ogrski poslanec.

Budimpešta, 7. aprila. Znani ogrski poslanec Štefan Varkany rabil je pri neki železniški vožnji v razburjenosti oistre besede proti vojni. Sodnija ga je obsodila vsled tega na 6 mesecev ječe.

Mesarica, ki zna zaslužiti.

Dunaj, 8. aprila. Soproga mesarja Julija Zillinger iz Günsendorfa je od neke družbe „Siehdichfür“, zbiralnice vojaškega erarja za živo živino, od aprila 1915 pa do julija istega leta 119 krav in 160 volov za prisilno klanje nakupila. To prav poceni kupljeno meso je potem deloma v Günsendorfu, deloma po komisijonarjih v dunajski veletržnici po običajnih cenah od 2 K 60 h do 4 K 60 h prodala. Okrajna sodnija je v tem ravnanju videla navijanje cen in je obsodila mesarico Zillinger na 15.000 kron denarne globe. Sodnik je smatral, da je imela mesarica srednji dobiček od 15 do 20 % in da je v 3 mesecih pri tej prodaji zaslužila več kot 33.000 kron. Obsojena mesarica je vložila vzklic in je bila pri okrožni sodniji oproščena.

Previsoke cene za mleko.

Ptuj, 9. aprila. Vkljub najstrožjim odredbam so v zadnjem času na ptujskem mestnem sejmišču cene mleka naravnost grozovito poskočile. To je nevarnost zlasti za ubogo deco, ki je odvisna od mleka. Nekateri mlekarice res morejo in nočejo razumeti, da velja postava za vse in da se tudi mleko ne sme čez mero dražiti, pa tudi ne z vodo in drugimi primeski kvartiti. Posestnica Antonija Macun iz Rogoznice pri Ptujju prodajala je na mestnem sejmišču mleko po 40 vinarjev za en liter, čeprav je bila takrat najvišja cena določena s 24 vinarji. Sodnik dr. Gaber obsodil jo je vsled tega po § 14 dotične cesarske naredbe na en teden zapora in 50 kron denarne globe. Upati je, da bode ta slučaj vplival na mlekarice, da ne bodo za ubogo ljudstvo prepotrebno sredstvo preveč dražile. Kmet naj zahteva pošteno ceno; saj mora tudi on vse dražje plačati. Ali kakor trgovci in tovarnarji tudi on ne sme odušne cene vsiljevati. Postava je jako stroga, zato pa jo naj tudi vsakdo vpoštevata.

Navijanje cen.

Ptuj, 9. aprila. Firme za nakupovanje živlenskih sredstev Joh. Dimnik v Sv. Lenartu

in V. Reinhardt v Ptujju sta vsaki sledi iz dolence pustila v zadnjih mesecih po bave krmil i razglasati vedno višje cene, tako da si v tekočem perutnino, mleko, puter, jajca itd. namono pozornost verjetno visoko skočile. Vsled tega jeja ter listne firme Reinhardt, Schönlaub že pa le malo pčasom obsojen na en teden zapora k ron globe, njegova žena pa na 3 globe! Zdaj se je imel tudi Johan pred tukajšnjim okrajnim sodiščem. Obsojen je bil na 14 dni zapora k ron denarne globe. Vložil je protipriviz.

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerski.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi vani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema (**) pomenijo, elne in živinske sejme.

Dne 14. aprila v Semriachu**; Dne 15. aprila pri St. Janžu v njem Dravogradu*, okr. Slovenji Gradcu**; v Brežicah (svinjski sejem) dorfu**; v Slovenjem Gradcu*; v Maribor.

Dne 16. aprila v Št. Ilju, okr. Dne 17. aprila v Špelfeldu*, nica; v Kapelah, okr. Brežice; v Kamnici*, okr. Maribor.

Dne 18. aprila v Radgoni; (svinjski sejem); v Ptujju (konjski in sejem ter z žrebeti); v Gradcu (sej

Dne 19. aprila v Rogatcu (jem); v Ptujju (svinjski sejem).

Mangold, mnogo nasejati.

Letos moramo ne samo nasaditi v zelenjave, ampak tudi obračati posebno take vrste, ki se dajo posebno lahko obdelati posebno rodovitne.

Med te uvažene vredne vrste zelenjave še premalo znani mangold.

Velika roninemu podobna semena se na setveni gredi na prostem. V maju nasaj pognojeno gredo po štiri vrste in posamezni razdalji 20 do 25 cm. Tudi lahko posejemo licu mesta tako, da se po 1 ali po 2 semen denih razdaljah vtakne v zemljo.

Od rastlin ki hitro rastejo, se listi s celji po potrebi natrgajo in se pripravljajo njeva prikuha ali podobno kakor špinaca. Listi rastejo pri vlažnem vremenu al trocni.

škopljenju in pravočasnem gnojenju z namojim gnojem ali z čisto gnojnico prav lahko celo poletje obrabimo do pozne jeseni rastoče pese listje in pecelje listov.

Mangold ostane čez zimo zunaj in muje na licu mesta, kjer lahko v bodoči koncem maja dobimo prve liste.

Pritegnitev gozdov za dobavo krmil

V marcu lanskega leta je izdalo poljedstervo gozdarskim ravnatelstvom in gosposčin natančne ukaze, ki so imeli namen, kolikor mogoče obsežni meri napraviti dostop delskemu prebivalstvu, kolikor je to bilo bistvenega, zlasti trajnega oškodovanja gozdn. Gozdarskim ravnatelstvom in ravnatelstvom se je naročilo, da pašnike v gozdovih kolikor pospešujejo in podaljšajo, da pred vsem goščencem do paše na roko in jim tudi kolikolašajo pripravljanje in vzdrževanje naprav, ki pašo i potem pa, ne krato s pismom potrditvudi ostalemu prebivalstvu brezplačno omogo gozdovih na krajih, ki so za to pripranprizanašanja, ki mora izostati iz umevnih se je odredilo, da se dobiva trava proti dopus ali da se brezplačno oddajo v lastni režiji d mila. Tudi se je nameravalo oddati krmilnodobne odredbe je ukrenilo poljedelsko min odsvetje talne stelje in vejne stelje; odredilo se kolikor mogoče izrablja erarična šotina s spodarskim ravnatelstvom in ravnatelstvom se je naročilo, da skrbijo za razglasitev te za to, da postopajo gozdarska ravnatelstva z občinami. Poljedelskemu ministerstvu je ne samo omogočilo kolikor možno izrabo v njegovi upravi, za dobivanje krme ampak da tudi kolikor mogoče daja dober sestnikom zasebnih gozdov, katerim je bilo podobno postopanje. Ker so se te uredbe ob